

Když poslouchám tu spoustu folklorních prvků v repertoáru mnohých kapel, občas mi v paměti vyvstane jásavá melodie Ludvíka Podéště na slova básníka Pavla Kohouta ze stejnojmenného filmu režiséra Vladimíra Vlčka z roku 1952 Zítřka se bude tancit všude. Ve filmu svazáci, kteří tančí a zpívají ve folklorním souboru, sbírají lidové písně a zároveň odhalí mezi sebou zrádce (v podání Jiřího Adamíry). Jeho zvrhlost je vyjádřena ve scéně, kdy pod abstraktním obrazem poslouchá orchestr Karla Vlacha. Vše je ale zažehnáno a zakončeno jásáním na Festivalu mládeže ve východním Berlíně.

V případě Ludvíka Podéště, který by se 19. prosince dožil 85 let (zemřel v roce 1968) lze ukázat metamorfózy intelektuála. Ludvík Poděšť v roce 1947 vedl trampský soubor a v šedesátých letech se stal autorem hudby a textu k tehdy velmi populární písni Babičko, nauč mě charleston. Je autorem celé řady vynikajících komorních skladeb z oblasti vážné hudby a dvou oper. Mimo jiné složil i hudbu ke známé písni Šoférská (text Josef Kainar) z filmu Josefa Macha Florenc 13:30 v podání Josefa Beka. Jenže onen vynikající skladatel se po sebevraždě Radima Drejsla stává uměleckým šéfem Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, a po Drejslovi se stává i druhým mistrem tzv. budovatelských písní. Těm písním v některých případech nelze upřít melodičnost. Mezi textaři najdeme například pozdějšího krále seriálů Jaroslava Dietla (Jde Frantík kolem zahrádky) či dokonce jednoho z knížat české poezie Františka Halase (slova k Budovatelské Václava Dobiáše, spíše známé jako Teď už máme, co jsme chtěli). Syn národního umělce Stanislava Neumanna a vnuk básníka S.K. Neumanna, rovněž Stanislav, složil na hudbu Ludvíka Podéště v písni Nadešel čas tato slova: Nadešel čas, teď průkopníci život rozhodnem, jde o budoucnost republiky, o štěstí jde nám všem. Nadešel čas, teď rozvratníky jak škodnou vyženem.

Vždy jsem si kladl otázku, co vedlo lidi, tvořící předválečnou elitu národa, k tvorbě takových laciných paskvilů, kterým se občas nejde ani smát. Proč mistr psychologických románů Svědek či Černé světlo Václav Řezáč vydává po válce rodokapsovou podobu osídlení pohraničí Nástup a Bitvu? Proč jeden z největších básníků, které česká zem nosila, Vítězslav Nezval, obdivovatel Březiny a Demla, píše jásavou veršovánku Zpěv míru? Byla to víra, přesvědčení, nebo jen touha po kariéře, služebních autech a penězích, které stát dával svým sluhům měrou vrchovatou?

Tvorbu padesátých let lze snad ještě zdůvodnit poválečným nadšením, ale slova: Díky Vám! Díky Vám, chlapíku statečný, za vaši odvahu, rozum a sílu! Vy jste náš kapitán - oni jsou zbyteční! Přidal jste blankytu do křídel míru, která v sedmdesátých letech minulého století na hudbu Bohuslava Myslíka složil Josef Laufer po návratu "hrdiny" Minaříka ze Svobodné Evropy, ta se již nadšením zdůvodnit nedají.

Zítra se bude tancit všude

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pátek, 12 Leden 2007 03:00

Nebyla jen Porta, nebyl jen Šáfrán, koncerty písničkářů v Baráčnické rychtě, ale byl i Sokolovský festival politické písně, byly zájezdy do zemí přátel, kdy za vietnamské dongy, mongolské tugriky a sovětské ruble bylo možno vyměnit tuzexové bony.

Na jednom ze sokolovských festivalů zazněla i píseň Pozdrav sjezdu z úst a nástrojů skupiny Žáci (předtím Skiffle Kontra, poté Český Skiffle) se slovy: Poděkuj za nás, písničko má, budem se snažit, vzkaz a slib, aby dobře bylo doma a aby bylo pořád líp.

Je těžké být hrdinou, má -li člověk rodinu s dětmi, má li obyčejný strach o život svůj i svých blízkých. Je těžké být soudcem v době, kdy lze svobodně psát, zpívat a hovořit. Minulost nelze měřit jen přítomností.

Je ale jen a jen na nás, aby pršelo a vál vítr, kdy si příroda nebo ten nahoře vzpomene a ne, kdy budeme větru a dešti poroučet my. Jinak se zítra moc už tančit nebude.